



Ageeth Wahle



Sabine Broeren

# RFID: Veni, vidi, vici!

Wat kan RFID, *Radio Frequency Identification*, betekenen voor de zorg? Ruim drie jaar geleden schreven wij over de mogelijkheden van deze technologie. Inmiddels buigen nu ook instanties als het ministerie van VWS en het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) zich over dit onderwerp. Het CBP pleit voor nader onderzoek en maatschappelijk debat over de privacy-aspecten van RFID. Men verwacht veel van het fenomeen *privacy by design*, waarbij elk RFID-project vanaf de start wordt onderzocht op privacyrisico's. Privacyrisico's zijn echter niet de enige risico's die u bij de implementatie van een RFID-traject in ogenschouw moet nemen. Hieronder vindt u een aantal belangrijke aandachtspunten om een RFID-project te organiseren, uit te voeren en te overwinnen.

## Beperkte scope

Doe eerst ervaring op in een kleine setting met de technologie. Een beperkte scope kan helpen de risico's beheersbaar te houden. Bovendien is het aantal direct betrokkenen beperkt waardoor de communicatielijnen kort blijven. Niettemin moet men een mogelijk uitrol in de keten steeds voor ogen houden. Vooral in de keten kan RFID een goede ondersteuning zijn. Voorbeeld: Bloedproducten worden al bij de bloedbank voorzien van een RFID-tag waardoor bij aankomst de bloedproducten automatisch worden ingeboekt.

## Proces

Breng het proces waarin RFID straks wordt gebruikt, gedetailleerd in kaart. Onderbouw op deze manier waar de technologie het proces kan ondersteunen of risicovolle situaties kan blootleggen. Denk bijvoorbeeld aan de locatie van patiënt, ECG-apparaat of de aanwezigheid van een bloedproduct op de OK van een vorige patiënt.

## Spin in het web

Zorg ervoor dat de projectleider goede contacten heeft met de technische dienst, het lijnmanagement en de ICT-dienst zodat hij of zij als een spin in het web kan acteren. De ervaring leert

dat al deze mensen nodig zijn om in eerste instantie de infrastructuur in de lucht te krijgen en ten tweede het draagvlak bij betrokkenen te creëren én te behouden.

## R&D-gehalte

Indien men tijdens de selectie van tags en readers kiest voor bewezen technologie, is het nog steeds noodzakelijk om de correcte technische en functionele werking van het geheel in de eigen praktijk te testen. Bewezen technologie is technologie die al eerder is toegepast, maar wellicht in een andere setting. Wanneer is gekozen voor nieuw te ontwikkelen technologie omdat maat en vorm niet toereikend zijn, vraag dan altijd om de testrapporten van de leveranciers wanneer het uiteindelijke product gereed is. Niet alleen is het technisch en functioneel testen in de eigen instelling van belang, ook de leverancier hoort zijn producten goed te testen voor levering. Overigens is het ook aan te bevelen om testrapporten bij bewezen technologie op te vragen.

## Inregelperiode

Onderschat de complexiteit van de daadwerkelijke implementatie niet: de tags, readers én het proces moeten op elkaar worden afgestemd. Dit vergt een inregelperiode waarin diverse technische en functionele testen worden uitgevoerd. Vooral wanneer men kiest voor onbewezen technologie, kan de inregelperiode een fors deel van de totale doorlooptijd vergen.

## Nieuwe risico's

Wanneer RFID in een (deel van een) bestaand proces mee gaat draaien, realiseer dat daarmee eventueel nieuwe risico's worden geïntroduceerd. Voorbeeld: Bij het koppelen van een tag aan een patiënt mag absoluut niets fout gaan als verderop in het proces deze koppeling noodzakelijk is. Het uitvoeren van een risico-inventarisatie met behulp van een beproefde systematiek kan helpen de risico's in kaart te brengen. Het verdient aanbeveling om een onderscheid te maken tussen risico's voor de patiënt en risico's met betrekking tot de infrastructuur (hard- én software).

## Tot slot

Veel zorginstellingen kijken met belangstelling naar de ervaringen met RFID-projecten bij collega-instellingen. Deel deze ervaringen zodat innovaties zoals RFID eerder worden geadopteerd om de patiëntenzorg efficiënter maar vooral ook veiliger te maken!

## Auteurs

**Drs. A.E. Wahle en drs. S. Broeren** zijn als senior consultant verbonden aan de marktgroep gezondheidszorg van Capgemini.

## RFID in vogelvlucht

Radio Frequency Identification (RFID) is een technologie die gebruik maakt van radiogolven om op afstand gegevens uit te wisselen tussen een RFID-lezer en een (bewegend) object. Met behulp van een antenne worden door de RFID-lezer de signalen van een RFID-chip (de zogenaamde tag) opgevangen. De RFID-lezer vertaalt het radiosignaal naar digitale informatie, bijvoorbeeld een tag ID-nummer. Omgekeerd beschikt een RFID-chip ook over een antenne. Deze antenne wordt gebruikt om gegevens op de RFID-chip toe te voegen, te wijzigen of te verwijderen.